

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI**

**MAGISTRAT DR.
JOSETTE DEMICOLI**

Seduta tad-9 ta' Novembru, 2012

Citazzjoni Numru. 24/2010

Joseph Attard u Louis Attard

vs

Anthony u Marija konjugi Attard

Il-Qorti;

Rat ir-rikors gurantat li permezz tieghu gie premiss is-segwenti:-

Premess illi l-atturi, illi ghandhom negozju flimkien, ghaddew lill-konvenuti permezz ta' bosta cekkijiet kif ukoll *brevi manu* s-somma ta' hamsa u ghoxrin elf mija u sebgha u hamsin euro tlieta u ghoxrin centezmu (€25,157.23) ekwivalenti ghal ghaxart elef u tmien mitt lira (Lm10,800), liema somma l-atturi ghaddewlhom sabiex

jissaldaw l-ammont dovut mill-attur Joseph Attard lid-Dipartiment tat-Taxxa tal-Valur Mizjud.

Premess illi l-atturi jirrizultalhom illi dawn il-flus baqghu f'idejn il-konvenuti u ntuzaw minnhom ghall-skop differenti minn dak pattwit u ma ghaddew qatt lid-dipartiment imsemmi bir-rizultat illi l-attur Joseph Attard spicca nkarcerat ghal bosta xhur sakemm issalda l-ammont dovut lill-istess dipartiment.

Premess illi minhabba l-fatt illi l-attur Joseph Attard ma hallasx fil-hin it-taxxa fuq il-valur mizjud, l-atturi kellhom ihallsu s-somma addizzjonali ta' wiehed u tletin elf disa' mija u disgha u tletin euro sitta u tletin centezmu bhala multa mposta mill-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Gudikatura Kriminali sakemm l-ammont imsemmi thallas u sabiex l-attur Joseph Attard ikun jista' johrog mill-habs.

Premess ukoll illi l-atturi hallsu jew ser ikollhom ihallsu dawn il-flejjes minhabba t-traskuragni u l-intenzjonijiet fraudolenti tal-konvenuti u ghaldaqstant, il-konvenuti ghandhom jirrimborsaw u jaghmlu tajjeb ghal dawn il-flejjes li thallsu jew li ghad iridu jithallsu mill-atturi.

U premess illi l-konvenuti, debitament interpellati, baqghu nadempjenti u m'ghamlux tajjeb ghall-ammonti mitluba.

U premess illi l-ammonti msemmija huma certi, likwidi u dovuti mill-konvenuti lill-atturi u sa fejn jafu huma l-konvenuti m'ghandhomx eccezzjonijiet x'jaghtu ghat-talba taghom.

Ghalhekk l-atturi talbu lil din il-Qorti sabiex:

1. Tipprocedi ghas-sentenza minghajr is-smiegh tal-kawza u dana skond l-artikoli 167 – 170 tal-Kap 12;
2. Tikkundanna l-konvenuti jhallsu s-somma ta' mija u tlett elef mitejn u sitta u disghin euro disgha u ghoxrin centezmu (€103,296.29) rapprezentanti ammonti dovuti lill-atturi kif gie premess; jew kwalsiasi somma ohra li tistabilixxi din il-qorti

Bl-ispejjez inkluzi dawk ta' l-ittra ufficjali numru mija u hamsa u hamsin tas-sena elfejn u disgha (855/2009) spedita fis-sittax (16) ta' Dicembru tas-sena elfejn u disgha (2009), tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju numru disgha tas-sena kurrenti (9/09), tal-mandat ta' qbid kawtelatorju kif ukoll tal-mandat t'inibizzjoni numru disgha tas-sena kurrenti (9/09), liema mandati lkoll gew ipprezentati fit-tlieta u ghoxrin (23) ta' Frar tas-sena elfejn u ghaxra (2010).

B'riserva ghat-talba ghal-likwidazzjoni u l-hlas tad-danni kommessi mill-konvenuti kif ukoll ghar-rimbors ta' kwalunkwe penalitajiet u mgħaxijiet addizzjonali illi għad jistgħu jigu dovuti mill-atturi lid-dipartiment tat-Taxxa tal-Valur Mizjud.

Bl-imghax legali mid-data tal-hlas tas-somom imsemmija sad-data tal-hlas effettiv.

Bl-ingunzjoni tal-konvenuti ghas-subizzjoni li ghaliha minn issa huma mharrkin.

Rat li fl-udjenza tad-9 ta' April 2010 il-konvenuti nghataw id-dritt li jipprezentaw risposta guramentata.

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenuti li permezz tagħha ressqu s-segwenti eccezzjonijiet:

i. Illi fl-ewwel lok ma jistghux japplikaw fil-konfront tal-konvenuti l-artikoli 167 et seq tal-Kap XII tal-Ligijiet ta' Malta stante illi mhux minnu li hija certa, likwida u dovuta s-somma fl-ammont ta' mija u tlett elef mitejn u sitta u disghin euro u disgha u ghoxrin centezmu (€103,296.29) u kif ukoll ghar-ragunijiet esposti aktar 'il quddiem f'din ir-risposta;

ii. Illi minghajr pregudizzju għall-premess it-talbiet ta' l-atturi qed jigu kkontestati fid-dritt u fil-fatt għandhom jigu michuda, bl-ispejjez kollha kontra l-istess atturi għar-ragunijiet esposti aktar 'il quddiem f'din ir-risposta;

Kopja Informali ta' Sentenza

iii. Illi mhuwiex minnu illi l-atturi ghaddew lill-konvenuti s-somma ta' hamsa u ghoxrin elf, mija u sebgha u hamsin euro u tlieta u ghoxrin centezmu (€25,157.23);

iv. Illi mhuwiex minnu li l-atturi ghaddew xi flus kontanti lill-konvenuti;

v. Illi filwaqt li l-atturi kienu originarjament ghaddew lill-konvenut ammont ta' cekkijiet mhuwiex minnu li dawn l-ammonti baqghu f'idejn il-konvenut Anthony Attard, izda huwa hallas lid-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud skont kif kien jindikalu d-Direttur Support Services ta' dak iz-zmien is-sur George Catania;

vi. Illi minghajr pregudizzju ghall-premess l-attur Joseph Attard biss instab originarjament hati fuq l-ammissjoni tieghu stess mill-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Gudikatura Kriminali fl-20 ta' Dicembru 2000, fit-30 ta' Mejju 2001 u fit-13 ta' Frar 2002 talli ma meliex id-denunzji relattivi u mhux talli ma hallasx xi ammont ta' taxxa;

vii. Illi sussegwentement f'sentenzi sussegwenti l-istess attur Joseph Attard instab hati talli ma ottemperax ruhu ma' dawk is-sentenzi kif originarjament moghtija;

viii. Illi konsegwentement ma jistax jigi ordnat illi l-konvenuti jistghu qatt jinstabu responsabbli ta' penali ta' flus li l-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Gudikatura Kriminali mponiet fuq l-attur Joseph Attard fuq traskuragni tieghu;

ix. Illi ukoll il-konvenuti ma jistghux jinstabu hatja ta' penali ohra mposta mid-dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud minhabba xi nuqqasijiet ohra li saru mill-atturi u ghall-grazzja ta' l-argument l-atturi jridu jgibu pjena prova ta' l-ammont li skont huma hallsu diga' lid-dipartiment.

x. Salv eccezzjonijiet ulterjuri fid-dritt u fil-fatt.

Semghet ix-xhieda.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat li fis-seduta tad-29 ta' Settembru 2010 il-kawza giet differita ghas-sentenza ghad-29 ta' April 2011 bil-fakolta' li l-partijiet jipprezentaw in-noti ta' sottomissjonijiet taghhom.

Rat il-verbali tas-seduti tad-29 ta' April 2011, tal-25 ta' Mejju 2011, tas-6 ta' Lulju 2011 u tas-17 ta' Frar 2012 u tad-19 ta' Gunju 2012.

Rat li l-kawza thalliet ghas-sentenza ghas-seduta tat-12 ta' Ottubru, 2012 izda peress li l-Qorti kellha bzonn aktar zmien ghall-prolazzjoni tas-sentenza, il-kawza giet differita ghall-istess skop ghas-seduta tas-26 ta' Ottubru 2012, f'liema data l-kawza giet differita ghall-istess skop ghas-seduta tal-lum.

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Kunsiderazzjonijiet

Illi din il-kawza originarjament inbdiet mill-atturi b'talba sabiex ikun hemm dispensa mis-smiegh u minflok il-qorti tghaddi biex tiddeciedi t-talbiet taghhom. Il-kawza giet prezentata fil-15 ta' Marzu 2010 u giet appuntata ghad-9 ta' April 2010 fejn proprju f'din l-ahhar data, seduta stante l-Qorti tat il-fakolta' lill-konvenuti sabiex jipprezentaw risposta guramentata.

Jirrizulta mill-atti li effettivament il-konvenuti kienu diga' pprezentaw risposta guramentata fis-7 ta' April 2010 ossija jumejn qabel ma nghataw id-dritt li jipprezentaw eccezzjonijiet taghhom. Effettivament l-atturi qatt ma qajmu dan il-punt u jirrizulta mill-atti li l-konvenuti ressqu wkoll il-provi taghhom.

Din il-Qorti jidhrilha li ghalkemm gara dan il-fatt ghal kull buon fini r-risposta guramentata xorta wahda se tigi kkunsidrata bhala ammessa u dan peress li kif graw il-fatti ladarba l-konvenuti nghataw id-dritt ghall-prezentata ta'

risposta guramentata ghandu japplika l-principju tal-*jus superveniens*. Ma jirrizultax li l-atturi b'daqshekk se jkunu sofrew xi pregudizzju.

Stabilit dan, is-sekwenza tal-fatti kienet hekk:

- L-atturi Joseph u Louis Attard huma l-missier u iben rispettivament li ghandhom negozju flimkien.
- Il-konvenut Anthony Attard huwa l-kugin ta' Joseph Attard.
- Joseph Attard kien gie akkuzat f'erba' procedimenti separati u misjub hati, fuq ammissjoni tieghu, mill-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Gudikatura Kriminali fl-20 ta' Dicembru 2000. Huwa kien instab hati li ma kienx issottometta d-denunzja tat-taxxa tal-VAT ghall-perjodi ta' Marzu 1999, Gunju 1999, Gunju sa Settembru 2000 u Dicembru 2000. Huwa gie mmultat Lm150 ghal kull kaz, inghata tliet xhur zmien sabiex jottempera ruhu u fin-nuqqas jehel multa ta' Lm2 kuljum.
- Fit-13 ta' Frar 2002 kien hemm sentenza ohra mill-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Gudikatura Kriminali minhabba n-nuqqas ta' Joseph Attard li jissotometti d-denunzja u wehel multa ta' Lm200 u Lm2 kuljum bhala multa fin-nuqqas li jipprezenta r-returns fi zmien 3 xhur.
- Fil-proceduri odjerni l-attur xehed li huwa ma jafx jikteb u jaqra u ghalhekk kellu t-tendenza li ma jaghtix kaz tal-karti li kien jircievi¹.
- Wara s-sentenzi moghtija mill-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Gudikatura Kriminali tramite l-awditur tieghu Joseph Cordina, l-attur Joseph Attard ipprepara r-rendikonti, dahhalhom id-dipartiment izda xehed li ma kellux flus biex ihallas it-taxxa kollha dovuta. Ghalhekk peress li ma sarx il-hlas, id-dipartiment iqis li r-rendikonti ma dahlux.

---

¹ Affidavit a fol. 81 tal-process

- Joseph Attard jixhed li huwa baqa' jimla' l-VAT returns u hallas it-taxxa dovuta skont kemm seta'. Wara xi zmien beda jircievi ittri minghand id-dipartiment tal-VAT minn fejn kien hemm indikazzjoni li l-ammont dovut beda tiela'.
- Mix-xhieda ta' Paul Scicluna jirrizulta wkoll li Joseph Attard tressaq quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Gudikatura Kriminali bl-istess tip ta' akkuzi fid-29 ta' Settembru 2004 u rega' gie kkundannat ihallas multa ta' Lm150 u Lm2 kuljum bhala multa fin-nuqqas li jipprezenta r-returns fi zmien 3 xhur
- Jirrizulta mill-atti li fl-14 ta' Marzu 2005² li d-dipartiment tal-VAT baghat ittra lil Joseph Attard sabiex ihallas it-taxxa pendenti tal-VAT 95, CET 97 u t-taxxa u l-interessi tal-VAT 1999. Jidher li d-dipartiment kien lest jahfirlu l-penali ta' Lm 7,277.21 dovuta taht VAT 99.
- Jidher li Joseph Attard ressaq talba fuq il-penali u d-dipartiment permezz ta' ittra ta' l-10 ta' Gunju 2005³ infurmah li kien lest li jahfirlu wkoll il-penali taht is-sistema CET 97 (Lm414) u tal-VAT 95 (Lm424.13) fuq bazi umanitarja purché' jhallas l-ammont ta' Lm17,726.37 sat-30 ta' Gunju 2005 (liema ammonti kienu dovuti sal-31 ta' Dicembru 2004).
- Fis-26 ta' Ottubru 2005 intbaghtet ittra ohra mid-dipartiment⁴ lil Joseph Attard minn fejn jissemma l-ammont ta' Lm13,999.45 u jirrizulta li huwa ma kien hallas l-ebda ammont sabiex ikun jista' jidhol fl-iskema ta' mahfra tal-penali.
- Fil-5 ta' Dicembru 2005 id-dipartiment ircieva ittra minghand Joseph Attard fejn filwaqt li rrefera ghall-ittri precedenti tieghu u certifikati medici spjega li kien jinstab f'sitwazzjoni finanzjarja hazina minhabba accident u talab lid-dipartiment jikkunsidra li jaccetta s-somma ta' Lm5,000 a saldu liema somma kien se jissellifha minn bank lokali.

² Din l-ittra ma gietx ezebita izda hija msemmija fl-ittra tal-10 ta' Gunju 2005

³ Dok PS11 a fol 209 tal-process

⁴ Dok PS10 a fol 208 tal-process

- Iz-zewg partijiet jaqblu li Joseph Attard kien qiegħed jittellem ma' Anthony Attard u waqa' l-kliem fuq din il-kwistjoni li Joseph Attard kellu mad-dipartiment tal-VAT. Anthony Attard kien offrielu li jmur għand id-dipartiment tal-VAT Malta u jivverifika jistax ikun hemm tnaqqis ulterjuri mill-multi.

- Jidher li Anthony Attard mar id-dipartiment tal-VAT.

- Fit-12 ta' Dicembru 2005 inhargu zewg ittri mid-dipartiment tal-VAT:

(i) ittra ffirmata minn Joanne Hefny li tat zmien lil Joseph Attard għaxart ijiem sabiex ihallas l-ammont ta' Lm24,337.26 illum ekwivalenti għal €56,690.57 (VAT Att 1998), Lm3265.21 illum ekwivalenti għal €7605.89 (VAT Att 1994) u Lm1493.40 illum ekwivalenti għal €3478.69 bhala taxxa tad-Dwana u Sisa u fin-nuqqas jittiehdu passi legali. F'din l-ittra saret referenza wkoll għall-ittri mibghuta lilu mid-Dipartiment tal-VAT dwar l-iskema ta' mahfra ta' penali kif imhabbra fid-diskors tal-Budget għas-sena 2005 u li huwa għazel li ma jibbenefikax minnha.

(ii) Ittra ffirmata minn George Catania. F'din l-ittra saret referenza għall-ittra ta' Joseph Attard fejn talab li jhallas Lm5,000 illum ekwivalenti għal €11646.87 a saldu. Id-dipartiment minhabba c-cirkostanzi ta' l-attur infurmah li kien dispost li jahfirlu l-penalitajiet u l-imghax kemm-il darba jhallas it-taxxa pendenti li kellu taht is-sistema ta' VAT 95 u VAT 99 fl-ammont ta' Lm10,797.73 illum ekwivalenti għal €25,151.95. Dan l-ammont kellu jithallas fiz-zmien 3 xhur mid-data ta' l-ittra. Hekk kif ihallas din is-somma kienu se jinhafrulu diversi ammonti f'eluf ta' liri Maltin konsistenti f'penalitajiet u mghax fuq it-taxxa li ma kienx hallas.

- Anthony Attard kien infurmah li kien se jirrangalu kollox billi jhallas l-ammont ta' Lm10,800 illum ekwivalenti għal €25,157.23 fi zmien tliet xhur.

Kopja Informali ta' Sentenza

▪ Mhux kontestat li Joseph Attard hareg tliet cekkijiet li tahom lil Anthony Attard bl-intiza li b'tali flus kellu jithallas id-dipartiment. Dawn ic-cekkijiet huma datati :

10 ta' Novembru 2005 fl-ammont ta' Lm3,000 illum ekwivalenti ghal €6988.12

2 ta' Dicembru 2005 fl-ammont ta' Lm2,000 illum ekwivalenti ghal €4658.75

11 ta' Jannar 2006 fl-ammont ta' Lm5,000 illum ekwivalenti ghal €11,646.87

▪ Dawn ic-cekkijiet ma gewx intestati f'isem id-dipartiment izda f'isem Anthony Attard jew martu Maria Attard ghax hekk kien dirett li jaghmel Joseph Attard minn Anthony Attard.

▪ In vista ta' l-ittra ta' George Catania tat-12 ta' Dicembru 2005 l-attur Anthony Attard kellu zmien sat-12 ta' Marzu, 2006 biex ihallas l-ammont ta' Lm10,797.73.

▪ Mix-xhieda ta' Paul Scicluna⁵ irrizulta li sat-12 ta' Marzu 2006 ma thallas l-ebda ammont. Biss pero' f'April 2006 thallas l-ammont ta' Lm5,000 ossija €11,646.87 u dan skont notament ta' George Catania li sar fuq ittra tad-dipartiment stess. F'dan in-notament inghad li l-bilanc kellu jithallas fix-xahar permezz ta' pagamenti mensili ta' Lm750 ekwivalenti ghal €1747.03 b'effett minn Mejju 2006 sa Dicembru 2006. Ma jirrizultax min affettwa dan il-hlas ghax kull hlas li jsir fid-dipartiment tinhareg ricevuta fuq it-*taxpayer*.

▪ Paul Scicluna xehed li Joseph Attard ma zammx ma' dan il-ftehim u l-pagamenti ma sarux. B'hekk il-penali ma nhafrux. Huwa spjega li l-penali tibqa' titla' fuq il-bilanc li ma jkunx ghadu thallas mat-taxpayer.

▪ Fil-5 ta' Settembru, 2006 Joseph Attard rega' tressaq quddiem il- Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Gudikatura Kriminali f'erba' procedimenti separati u fuq ammissjoni tieghu nstab hati li ma ottemperax ruhu mas-

---

⁵ A fol. 133 tal-process

sentenzi tal-20 ta' Dicembru, 2000. Huwa gie mmultat Lm3,026 ghal kull procediment separat.

- Paul Scicluna spjega wkoll li dawn il-hlasijiet imsemmija fis-sentenzi ma jsirux lid-dipartiment izda jridu jithallsu lill-Qorti kif fil-fatt sar.

Illi l-atturi permezz tal-kawza odjerna qeghdin isostnu li l-konvenut Anthony Attard inghata mandat minn Joseph Attard sabiex jirringa l-kwistjoni mad-dipartiment tal-VAT tant li ghaddewlu tliet cekkijiet flimkien ma' Lm800 ekwivalenti ghal €1863.50 sabiex l-istess jithallsu lid-dipartiment fit-terminu moghti. In vista tal-fatt li l-konvenut ma hallasx lid-dipartiment fiz-zmien stipulat, l-attur qiegħed isostni li l-konvenut għandu jinzamm responsabbli għall-hlas tal-multi li gew imposti mill-Qorti tal-Magistrati; għall-inkarcerazzjoni kif ukoll għall-penali u mgħaxxijiet li Joseph Attard għad fadallu jhallas lid-dipartiment.

Illi l-konvenut min-naha tieghu kkonferma li Joseph Attard tah tliet cekkijiet ghas-somma ta' Lm10,000 ekwivalenti ghal €23,293.73 izda mhux flus kontanti. Huwa jammetti wkoll⁶ li c-cekkiġiet inghataw lilu minn kuginuh sabiex isarrafhom u jmur ihallas il-kont li kellu mad-dipartiment tal-VAT. Huwa sostna li mar id-dipartiment f'Birkirkara kemm-il darba u tkellem ma' diversi nies sabiex il-kont jigi rivedut u dan ghal diversi ragunijiet u kif ukoll li l-pagamenti saru lid-dipartiment. Il-konvenut isostni li dak li għamel kien biss bhala favur lil kuginuh u li ta' l-intrigu huwa ma kellu jircievi l-ebda hlas. L-argument tieghu huwa li hu rnexxilu jikseb termini favorevoli ghal kuginuh u qatt ma pprova jqarraq bl-attur. Huwa jsostni li m'għandux jinstab responsabbli għac-cifra li jsemmu l-atturi partikolarment meta kien l-istess attur li ammetta l-akkuzi quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali.

Illi l-ewwel ma jrid jigi deciz huwa jekk il-konvenut Anthony Attard kienx inghata mandat minn Joseph Attard sabiex il-

---

⁶ A fol 37 tal-process

kwistjoni mad-dipartiment tal-VAT tigi rizolta. Fin-nota ta' sottomissjonijiet taghhom l-atturi qeghdin isostnu li nghata mandat lil Joseph Attard u li dan naqas li jadempixxi obbligu ewlieni li kellu bhala mandatarju. Anthony Attard jargumenta li l-istitut tal-mandat ma japplikax ghax huwa kien sempliciment qieghed jaghmel favur lil Joseph Attard.

Illi l-artikoli rilevanti ghall-kaz odjern huma s-segwenti:

1856(1) *Il-mandat, jew il-prokura, hu kuntratt li bih persuna taghti lil persuna ohra s-setgha li taghmel xi haga ghalha.*

(2) Il-kuntratt mhux perfett sakemm il-mandatarju ma jaccettax il-mandat.

1858. *L-accettazzjoni tal-mandatarju tista' wkoll tkun tacita u tista' tidher mill-fatt.*

1861. *Il-mandat hu bla hlas jekk ma jkunx hemm ftehim kuntrarju.*

1873. *(1) Il-mandatarju hu obligat jesegwixxi l-mandat sakemm hu jibqa' inkarigat, u fil-kaz ta' nuqqas ta' esekuzzjoni jwiegeb ghad-danni u l-imghaxijiet.*

(2) Huwa wkoll obligat li jispicca l-affari li jkun beda qabel il-mewt tal-mandant, jekk id-dewmien jista' jkun ta' hsara.

1874. *(1) Il-mandatarju jwiegeb mhux biss ghall-eghmil doluz, izda wkoll ghal negligenza fl-esekuzzjoni tal-mandat.*

(2) Izda, din ir-responsabbiltà, kwantu ghan-negligenza ghandha titqies b'mod anqas sever fil-kaz ta' dak li l-mandat tieghu jkun bla hlas, milli fil-kaz ta' dak li l-mandat tieghu jkun bil-hlas.

1878. *Il-mandatarju ghandu jaghti l-imghaxijiet tas-somom illi, minghajr is-setgha tal-mandant, ikun inqeda bihom ghall-uzu tieghu nnifsu, minn dak in-nhar li jkun hekk*

inqeda bihom, u ta' kull somma ohra li taghha jkun baqa' debitur lejn il-mandant, minn dak in-nhar li jkun gie mqieghed in mora, bla hsara, fiz-zewg kazijiet hawn fuq imsemmija, tal-uzi tal-kummerc.

Illi l-istitut tal-mandat ghandu l-origini tieghu fiz-zmien tal-ligi Rumana. **R.W. Lee**⁷ jiddefinixxi l-mandat bhala 'a contract whereby one person (mandator) gives another (mandatarius), a commission to do something for him without a reward, and the other accepts the commission'. Oltre' dan jemergi li l-element ta' fiducja huwa bazilari f'dan ir-rapport.

Fil-kawza odjerna l-attur Joseph Attard u l-konvenut Anthony Attard jaqblu li kien Anthony Attard li wara li sema' lil Joseph Attard li kellu l-problemi mad-dipartiment tal-VAT li offra li jghinu. Joseph Attard accetta u ghalhekk Anthony Attard mar jitkellem ghan-nom ta' Joseph Attard mad-dipartiment biex jipprova jakkwista ftehim favorevoli. Iz-zewg partijiet jaqblu wkoll li Anthony Attard irnexxilu jikseb ftehim favorevoli liema ftehim gie rifless fl-ittra ta' George Catania tat-12 ta' Dicembru 2005 li permezz taghha Joseph Attard rega' inghata l-opportunita' (ghaliex kien diga' inghata opportunitajiet drabi ohra) li jhallas l-ammont ta' circa Lm10,800 fi zmien tliet xhur mid-data ta' l-ittra (kwindi sat-12 ta' Marzu 2006) u kien se jinhafirlu l-ammont ta' Lm16,160.87 illum ekwivalenti ghal €37,645 rapprezentanti taxxa pura u penali u mghaxijiet. Din l-ittra intbaghtet lil Joseph Attard ukoll.

Il-konvenut isostni li dan ma kienx mandat izda sempliciment favur. Il-Qorti mhiex ta' l-istess fehma – ibda biex, il-mandat fih innifsu huwa generalment mifhum li huwa gratuwitu u li huwa bbazat fuq il-fiducja bejn iz-zewg partijiet. Hekk kif Joseph Attard hareg ic-cekkijiet sabiex Anthony Attard imur ihallas lid-dipartiment u accettahom bdew jiskattaw ir-regoli tal-mandat. Zewg cekkijiet minnhom hargu qabel l-ittra tat-12 ta' Dicembru 2005. L-inkarigu kien wiehed specifiku – li jthallsu l-flus lid-dipartiment tal-VAT sabiex Joseph Attard jibbenefika mit-

termini offruti u b'hekk il-kwistjoni tigi rizolta. Din il-Qorti hija konvinta wkoll li Joseph Attard ta s-somma ta' Lm800 ekwivalenti ghal €1863.50 fi flus kontanti lil Anthony Attard. Din il-konvinzjoni temani kemm mix-xhieda prodotti minn Joseph Attard, kif ukoll mill-fatt li rrizulta li Anthony Attard hallas l-ammont ta' Lm10,500 ekwivalenti €24,458.42 ghal b'kollox lid-dipartiment tal-VAT. Li kieku Joseph Attard ha biss Lm10,000 ekwivalenti ghal €23,293.73 Anthony Attard ma kienx se jhallas somma oltre minn dik moghtija.

Il-konvenut sostna li huwa hallas l-ammonti li kellu jhallas lid-dipartiment tal-VAT hekk kif gie dirett minn George Catania. Din l-asserzjoni mhux talli ma gietx pruvata minnaha tal-konvenuti talli mix-xhieda ta' Paul Scicluna rrizulta li fit-terminu moghti lil Joseph Attard fl-ittra tat-12 ta' Dicembru 2005 ma gew versati l-ebda pagamenti. Ghalhekk sat-12 ta' Marzu 2006 ma sarx hlas lid-dipartiment. Huwa evidenti li Anthony Attard zamm il-flus ghalih matul il-perjodu. Biss pero' rrizulta wkoll mix-xhieda ta' Paul Scicluna li f'April 2006 id-dipartiment ircieva hlas ta' Lm5,000 ekwivalenti ghal €11,646.87 kif hemm innotament ta' George Catania. Ix-xhud gharaf il-kaligrafija tieghu. Jidher li l-bilanc kellu jithallas fix-xahar permezz ta' pagamenti ta' Lm750 ekwivalenti ghal €1747.03 b'effett minn Mejju 2006 sa Dicembru 2006 izda dan il-ftehim ma giex onorat u ghalhekk il-penali ma nhafrux.

Kwindi ghalkemm l-ammont ta' €25,157.23 ma kienx thallas sat-12 ta' Marzu 2006 huwa evidenti li d-dipartiment tal-VAT rega' estenda ghal darb'ohra l-opportunita' li Joseph Attard ihallas l-ammont ta' €25,157.23 ai termini ta' l-ittra tat-12 ta' Dicembru 2005 ta' George Catania. Izda Anthony Attard ma hallasx il-pagamenti mensili kif miftiehem.

Ghaldaqstant id-dipartiment tal-VAT rinfaccjat b'din is-sitwazzjoni ipproceda mill-gdid kontra Joseph Attard. Fil-fatt kif diga' inghad fis-sekwenza tal-fatti kien hemm erba' procedimenti kontra Joseph Attard u fil-5 ta' Settembru 2006, fuq ammissjoni tieghu stess wehel Lm3,500 multa ghal kull procediment. Tliet snin wara dawn il-multi kienu

ghadhom ma thallsux u Joseph Attard spicca wkoll inkarcerat ghal xi zmien peress li parti mill-multa giet konvertita fi prigunerija. Fil-frattemp sas-16 ta' Dicembru 2010 il-multi, imghaxijiet u penali pretizi mid-dipartiment kienu telghu ghal €80,211.13.

Illi l-atturi qeghdin jippretendu li l-konvenuti ghandhom jigu kkundannati jhallsu kemm il-multi u penali li gew imposti mill-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali kif ukoll il-multi, penali w imghaxijiet peress li skont huma dawn ir-riperkussjonijiet kienu kawzati mill-fatt li l-konvenut ma hallasx lid-dipartiment dak li kellu jithallas meta l-attur kien tah il-flus fit-terminu mpost mid-dipartiment.

Illi kif diga' gie rilevat huwa minnu li l-konvenut naqas li jonora l-ftehim mad-dipartiment tal-VAT u li minn tali nuqqas skattaw certi riperkussjonijiet. Madankollu fil-fehma tal-Qorti l-konvenut ma jistax jitqies responsabbli ghal kollox.

Fl-ewwel lok, il-konvenut ma jistax jitqies responsabbli ghall-hlas tal-multi penali. Tajjeb li jigi rilevat li l-attur Joseph Attard kien persuna li qatt ma kien jaghti kaz tal-karti li kien jircievi u qatt ma ta wisq kaz ghall-obbligi fiskali. Tant huwa hekk li rrizulta li tressaq diversi drabi quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) bhala Gudikatura Kriminali akkuzat li ma kienx issottometta d-denunzja tat-taxxa. Instab hati, wehel il-multi, inghata zmien biex jottempera ruhu mal-ligi u xorta wahda naqas li jirregola ruhu. Meta imbaghad rega' tressaq f'Settembru 2006 Joseph Attard ma rrizultax li qabel id-data tas-smiegh ipprova jivverifika mad-dipartiment x'kien gara. Wiehed ma jridx jinsa li c-cekkijiet kienu lhom xhur li hargu u ricevuta qatt ma nghatatlu. Kwindi f'dak l-istadju kien jaf jew messu kien jaf li kuginuh seta' ma kienx hallas il-flus lid-dipartiment. Paul Scicluna xehed li d-dipartiment meta jkun hemm ragunijiet tajba, dejjem a diskrezzjoni tal-Kummissarju tal-VAT, ikun lest biex jasal ghall-arrangement mal-persuna registrata mad-dipartiment. Joseph Attard izda ma vverifikax. Infatti fl-affidavit tieghu qal hekk b'referenza ghal meta kien ta c-cekkijiet lil

Anthonu Attard “Ghal bosta xhur, ahna ma bqajniex nircievu ittri mid-Dipartiment tal-VAT u ghalhekk hsiebna li l-problema giet rizolta. Wara ftit xhur ergajna rcevejna ittra minghand il-VAT li l-ammont li kellna nhallsu kien ghadu kollu dovut.

Meta Jahel Attard irceviet din l-ittra, kienet ghaddietha lili biex immur inkellem lill-konvenut Anthony Attard biex nara ghaliex dawn l-ammonti ghadhom dovuti, wara li jien kont diga' hallast Lm10,800. Meta mort staqsejt lill-konvenut Anthony Attard ghala dawn kif ma kienux imhallsa kien qalli li hu hallas l-flus li tajnieh u ghadhom ma qatghuhomx u ser jerga' jmur ghal ircevuti. Kull meta kienu jibghatuli l-karti tal-kont tad-dipartiment tal-VAT, jiena dejjem immur ghand il-konvenut Anthony Attard biex intih il-karti li nkun ircevejt u hu kien ighidli li dawn kienu ghadhom ma gewx ingassati u jweghdni li ser igibli l-ircevuti'.

Il-Qorti tifhem li Joseph Attard kellu fiducja f'Anthony Attard pero' min-naha l-ohra Joseph Attard kellu f'idejh bizzejjed fatti li kellhom jinducuh li l-flus jew ma kienux thallsu jew kien gara xi haga. Joseph Attard xorta wahda baqa' jirrikorri ghand il-konvenut meta messu mar jaghmel l-accertazzjonijiet tieghu mad-dipartiment ghaliex wara kollox l-obbligu fiskali jinkombi fuq l-attur u fuq hadd aktar. Din it-traskuragni min-naha ta' Joseph Attard, li tirrizulta li kienet konsistenti matul hafna snin, ma tistax tigi nJORATA.

Stabbilit dan fil-fehma tal-Qorti l-konvenut Anthony Attard kiser il-fiducja riposta fih u ghandu jwiegeb ghall-eghmil tieghu u dan kif tistipula l-istess ligi. Ghalhekk il-konvenut ghandu jhallas lill-attur dawk is-somom li d-dipartiment kien lest li jahfer lill-attur li kieku l-ftehim gie onorat. Dawn l-ammonti jirrizultaw mill-ittra ta' George Catania indirizzata lil Joseph Attard u datata 12 ta' Dicembru 2005:

VAT 1995	Lm2,005.15 illum ekwivalenti ghal €4671
CET 1997	Lm1433.91 illum ekwivalenti ghal €3340
VAT 1999	Lm12,721.81 illum ekwivalenti ghal
€29,634	

Hawnhekk irid jinghad ukoll li kuntrarjament ghal dak sottomess mill-atturi fin-nota ta' sottomissjonijiet taghhom irrizulta li l-konvenut ghamel is-segwenti hlas:

April 2006	€11,646.87 ⁸
6/09/2006	€6,988.12 ⁹
6/09/2006	€2,329.37 ¹⁰
2/12/2006	€873.52 ¹¹
6/12/2006	€2620.55 ¹²

B'kollox il-konvenut hallas is-somma ta' €24,458.42 ossija Lm10,500 tal-munita antika. B'hekk zamm €699 mill-ammont li l-attur kien tah. Irid jinghad ukoll li l-konvenut ghalkemm hallas dawn l-ammonti huwa ma hallasx skont il-ftehim u ghalhekk l-attur ma nhafrulux l-ammonti msemmija fil-paragrafu precedenti. Mill-komportament tal-konvenut il-Qorti tirraviza eghmil doluz u dan ghal diversi ragunijiet – talab lill-attur biex ic-cekki jiet ma jintestahomx fuq id-dipartiment; ladarba kien qieghed imur id-dipartiment ghan-nom ta' l-attur u kien qieghed jitkellem huwa ma' l-ufficcjal tad-dipartiment kien jaf bil-konsegwenzi tan-nuqqas ta' hlas izda xorta ma hallasx biex b'hekk l-attur tilef il-beneficcju li nghatalu; baqa' jittama lill-attur.

Illi mill-atti jirrizulta li ghad hemm pendent taxxa dovuta lid-dipartiment u li hemm multi w imghaxijiet enormi li sas-16 ta' Dicembru 2010 telghu ghal €80,211.13. L-attur qieghed isostni li dan huwa kollu htija tal-konvenut li ma hallasx il-flus fit-termini tal-ftehim. Filwaqt li l-konvenut ma jistax jahrab mir-responsabilita' tieghu tal-komportament tieghu li appropria ruhu minn flus haddiehor meta kien jaf li l-konsegwenzi ghall-eghmil tieghu kienu serji, din il-Qorti lanqas ma tista' tinjora n-negligenza ta' Joseph Attard u dan peress li : (i) ghal snin shah ma ta kaz xejn ta' l-obbligati tieghu; (ii) wara li Anthony Attard ma tah ebda

---

⁸ Ma giex spjegat fejn gie akkreditat

⁹ Akkreditat mat-taxxa VAT 1999

¹⁰ Akkreditat mat-taxxa VAT 1999

¹¹ Akkreditat mat-taxxa VAT 1999

¹² Akkreditat mat-taxxa VAT 1995

ricevuta baqa' qatt ma vverifika mad-dipartiment nonostante li d-dipartiment baghtulu korrisondenza li l-ammont kien ghadu dovut. Minflok l-attur mar ghand kuginuh; (iii) sahsitra anki meta rcieva t-tahrika sabiex jidher quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali mar ghand il-konvenut u ghal darb'ohra mhux fid-dipartiment. Dan meta seta' jevita l-kumplikazzjonijiet kollha ghaliex kien ghadu biccans li possibilment jirringa s-sitwazzjoni; (iv) il-fatt li spicca 78 jum il-Habs ghax ma hallasx il-multi mposti – dan gara 3 snin wara li l-multi gew imposti u li l-istess attur baqa' ma hallasx. L-attur sostna li baqa' jigi ttamat mill-konvenut li se jkun hemm amnestija – imma l-Qorti tistaqsi: kif rinfaccjat b'din is-sitwazzjoni meta kien aktar minn ovvju li Anthony Attard kien dahak bih l-attur baqa' jafda? Il-Qorti hija propensa li temmen li l-attur anki wara li gew imposti l-multi baqa' jinjora l-importanza ta' dak kollu li kien qieghed jigri. Huwa rrealizza s-serjeta' tac-cirkostanzi meta baghtu ghalih il-Pulizija f'Settembru 2009.

Illi l-atturi qeghdin ifittxu lill-konvenuti ghad-danni subiti b'konsegwenza ta' l-agir ta' Anthony Attard. L-istess atturi pero' jinjoraw principju assodat fil-gurisprudenza li d-danni jridu jigu minimizzati. F'dan il-kaz huwa lampanti li l-attur ma ppruvax jimminizzahom. Infatti rrizulta li bejn Marzu 2006 u Settembru 2006 (meta tressaq il-Qorti) Joseph Attard ircieva korrisondenza mid-dipartiment li l-ammont kien ghadu dovut izda minflok mar id-dipartiment kif kien l-obbligu tieghu ghax il-persuna registrata huwa hu rega' mar ghand il-konvenut. Huwa naturali li ladarba kien ghadda l-flus lil Anthony Attard l-ewwel imur jistaqsi lillu izda allura ma jaghmilx il-verifiki tieghu mad-dipartiment? Kien jaf li kien diga' wehel il-multi mill-Qorti f'diversi okkazzjonijiet u ghaldaqstant kien jaf is-serjeta' tas-sitwazzjoni. Mhux hekk biss talli ghamel l-istess meta rcieva t-tahrika ghal Settembru 2006. Ammetta, wehel il-multi u ma hallashomx biex spicca wkoll il-habs.

Fl-ahharnett fin-nota ta' l-osservazzjonijiet taghhom, il-konvenuti sostnew li l-konvenuta ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju peress li mhiex il-legittimu

kuntradittur. D in l-eccezzjoni ma tqajjmitx fir-risposta guramentata u peress li mhux lecit u li l-Qorti tiehu konjizzjoni ta' eccezzjoni sollevata f'nota ta' sottomissjonijiet u ghalhekk mhix se tigi kkunsidrata.

Illi tenut kont ta' dawn il-fatti u ta' dawn ic-cirkostanzi hija l-fehma tal-Qorti li l-konvenuti ghandhom jinsabu r-responsabbli in parti u ghandhom ghalhekk jigu kkundannati jhallsu d-danni lill-atturi. Kif diga' inghad il-konvenuti ghandhom ihallsu dawk l-ammonti li l-attur Joseph Attard kien se jiffranka li kieku l-flus thallsu fit-termini stabbiliti ossija l-ammont ta' €37,645.

Oltre' dan l-ammont il-konvenuti ghandhom ihallsu l-ammont ta' €699 liema ammont mghoddi lilhom mill-atturi baqa' ma thallasx lid-dipartiment.

L-atturi talbu l-imghax mid-data tal-hlas ta' somom imsemmija. Illi huwa maghruf li meta l-ammont pretiz in linea ta' danni jkun indikat fl-att tac-citazzjoni, huwa permess li l-Qorti tordna illi fuq dak l-ammont, jew fuq ammont inferjuri ghal dak indikat, jibda jiddekorri l-imghax mid-data tal-prezentata ta' l-att tac-citazzjoni (ara '**Sacco vs Muscat Scerri**' deciza mill-Qorti tal-Appell fil-31 ta' Jannar 2003). Fil-kaz tal-lum l-atturi ndikaw l-ammont minnhom pretiz ghalkemm jinghad li l-ammont li gie effettivament likwidat minn din il-Qorti huwa ferm inferjuri minn dak pretiz.

Ghal dawn il-motivi, din il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenuti, tilqa' t-talbiet attrici biss bil-mod segwenti:

- 1) Tassjoni milli tiehu konjizzjoni ta' l-ewwel talba attrici;
- 2) Tikkundanna lill-konvenuti jhallsu s-somma ta' tmienja u tletin elf tliet mija u erbgha u erbghin euro (€38,344) lill-atturi bl-imghax legali mid-data tal-prezentata tar-rikors guramentat.

Kopja Informali ta' Sentenza

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra ufficjali numru mija u hamsa u hamsin tas-sena elfejn u disgha (855/2009) spedita fis-sittax (16) ta' Dicembru tas-sena elfejn u disgha (2009), tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju numru disgha tas-sena 2009 (9/09), tal-mandat ta' qbid kawtelatorju kif ukoll tal-mandat t'inibizzjoni numru disgha tas-sena 2009 (9/09), liema mandati lkoll gew ipprezentati fit-tlieta u ghoxrin (23) ta' Frar tas-sena elfejn u ghaxra (2010) kollha a karigu tal-konvenuti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----